

[Burgdorf.]

fremtidsprogram „Halvfjerdsernes folkeparti“, hvor vi under afsnittet „Det menneskelige miljø“ beskæftiger os indgående netop med disse problemer. Der må ved lovgivning og planlægning tages hensyn til disse ting. Jeg mener nu, at tiden er kommet til, at vi her i Folketinget interesserer os for den praktiske lovgivning på dette område.

Jeg har nævnt den mulighed, og den er også nævnt her i dag, at vi opererer med et fjerde zonebegreb, landsbyzonen, som måske også kunne dække øerne. Vi kunne også kalde det, som det er sagt, en særlig miljøzone, for så kunne vi også tage de værdifulde miljøer i byerne med og beskytte disse herlige, gamle miljøer på en måde, så de alligevel bliver fornuftigt udnyttet med naturlige byfunktioner, herunder særligt beboelse.

For landsbyens vedkommende falder det i øjnene, at der i mange år er sket en fraflytning, medens der nu utvivlsomt er mange fra byerne, der gerne vil bo i dette miljø. Forskellen fra de år, da man fraflyttede landsbyen, ligger bl. a. i de nye trafikforhold; ligesom det er naturligt, at en familie kan bo 10 eller 20 km væk fra en storbys arbejdscentrum, kan den også bo i en landsby. Men hvis vi åbner for udflytningen udover, hvad der sker ved overtagelse af bestående boliger, må vi naturligvis sørge for, at nye boliger ikke nedbryder netop det miljø, som tiltrækker de nye tilflyttere, og som er en fryd for de hidtidige beboere. Der må enten gennem særlige bestemmelser i landsbyzonerne eller ved særlig miljølovgivning indføres regler for, hvad man kan bygge i eller ved de gamle landsbysamfund. Man skal ikke kunne ødelægge det gamle bybillede med højhuse eller med villæer af en form eller farve, der slet ikke passer ind i billedet.

Vi har som nævnt tre enestående miljøer i Danmark, som vi må værne om, miljøer, som den nye tids unge ofte vil føle sig tiltrukket af; det er de gamle bymiljøer, landsbymiljøerne og vore mange øer. Det ville være urimeligt at hindre folk i at udnytte disse miljøer, men de må beskyttes, så deres egenart ikke forsvinder.

Jeg vil gerne opfordre regeringen til at tage initiativ til en lovgivning, der opfylder disse formål. For landsbyernes vedkom-

mende bliver hovedproblemet at skabe nye boligmuligheder eller for særlige områder nye erhvervs muligheder, uden at forkerte bygninger skæmmer det gamle miljø. For byernes vedkommende må der være adgang til at beskytte hele gader eller kvarterer.

For øerne er der et særligt problem. Fraflytningen efterlader tomme gårde og huse, og her kan de kun sjældent bruges til helårsbeboelse. Her må vi med nænsom hånd skabe friluftsmuligheder på en sådan måde, at de gamle ølandsbyer ikke ødelægges.

Vi må altså have en landsbyzone eller en miljøzone, om man vil, eller måske hellere en miljølov, og jeg vil altså opfordre til, at vi går i gang med det nu.

Holger Hansen: Spørgsmålet om landsbysamfundenes fremtid har jo mange sider og mange aspekter, og væsentlige sider af problemet hænger sammen med hele planlægningen og indgår derved som en del af en lokaliseringspolitik, som vi har sagt det, og som vi redegjorde for ved drøftelsen af de af venstre stillede forslag her for en måneds tid siden. Denne problematik kunne efter vort skøn ligesom samles i en bedømmelse af, hvorvidt vi skal lade en udvikling fortsætte, der vil komme til at betyde en stedse stærkere koncentration i enkelte dele af landet, medens andre og større dele affolkes, medens de problemer, dette medfører såvel for de voksende områder som for de afgivende områder, forstørres derved. Venstre mener ikke, det er rigtigt; vi mener, det er vigtigt, at vi sikrer en planlægning, således at en sammenklumpning i visse områder undgås, og at vi til gengæld med en planlægning skaber et miljø i de tyndere befolkede områder, der ikke præges af stilstand og museumsagtige tilstande, men giver plads for en naturlig udvikling.

Så meget være sagt om det, der kan gå under begrebet landsplanlægning, og som vi ikke skal drøfte i dag. Jeg lagde også mærke til, at hr. Svend Haugaard bemærkede, at dette først og fremmest var en egnsplanlægningsdebat, og det synes jeg er rigtigt. Her er det naturligt, at land- og byzonenloven kommer ind i det centrale billede. De fleste er nok enige om, at land- og byzonenloven er rigtig i sit sigte og med den formålsparagraf, den har. Der er næppe tvivl om, og der er næppe nogen strid om, at vi har en forplig-